

R O Z H O D N U T I E

Číslo: 0317/2012/S-AP

Martin, 15.11.2012

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor strategických analýz, ako orgán príslušný na konanie podľa § 13 ods. 2 písm. d) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v spojení s § 16 ods. 4, 5 a 6 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov vo veci schvaľovania pravidiel pre rozvrhovanie aktív a pasív, nákladov a výnosov a pravidiel pre odpisovanie

rozhodol

podľa § 15 ods. 1 až 4 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach tak, že regulovanému subjektu Biotika a.s., Slovenská Ľupča 566, 976 13 Slovenská Ľupča, IČO: 31 561 900 **schvaľuje** na neurčitý čas pravidlá pre rozvrhovanie aktív a pasív, nákladov a výnosov:

Pravidlá pre rozvrhovanie aktív a pasív, nákladov a výnosov

1. Účel a rozsah platnosti

Účelom týchto pravidiel je určiť pravidlá vedenia účtovníctva spoločnosti pre regulované činnosti v zmysle zákona o energetike č. 251/2012 Z. z., konkretizovať ustanovenia všeobecne platnej legislatívy na podmienky spoločnosti a to na základe, v rozsahu a v rámci všeobecne platnej právnej úpravy.

Biotika a.s., Slovenská Ľupča má povolenie č. 2006E0202_01 zo dňa 22.11.2006 na rozsah podnikania v elektroenergetike :

- dodávka elektriny
- distribúcia elektriny

2. Ekonomická štruktúra

2.1 Pre účely konkretizácie a kvantifikácie vnútorných ekonomických vzťahov a väzieb je akciová spoločnosť rozdelená na interné organizačné jednotky, v súlade s funkčnou organizáciou a v rámci nich na hospodárske strediská. Jednou z organizačných jednotiek podniku je odbor energetika (ďalej len OE).

2.2 Hospodárske stredisko je ekonomická jednotka, ktorá má charakter skupiny nákladových stredísk, je predmetom plánovacieho procesu a ekonomického riadenia. OE pozostáva z týchto hospodárskych stredísk:

- vedenie OE
- prevádzka energoblok
- prevádzka pomocných energií

- prevádzka vodné hospodárstvo
- prevádzka elektročasť

2.3 Nákladové stredisko je základná jednotka ekonomickej štruktúry podniku, ktorá slúži predovšetkým pre podrobnejšie sledovanie nákladov (výnosov), na činnosti ním realizované. Jednotlivé prevádzky OE pozostávajú z týchto nákladových stredísk:

- prevádzka energoblok	- výroba a rozvod tepla
- výroba elektriny na energobloku
- prevádzka pomocných energií	- výroba a rozvod 3 bar. vzduchu
- výroba a rozvod 6 bar. vzduchu
- preprava zemného plynu
- prevádzka vodné hospodárstvo	- voda primárna
- voda sekundárna
- voda demineralizovaná
- voda pitná
- prevádzka elektročasť	- dodávka elektriny
- distribúcia elektriny

2.4 Cieľom účtovníctva nákladových stredísk je zjemnenie globálnej prirážky režijných nákladov na nositeľov nákladov, čo je dosiahnuté dostatočne podrobnou štruktúrou nákladových stredísk. Nákladové strediská OE sú kalkulované len po vlastné náklady výroby, žiadne náklady správnych stredísk sa na ne nezaúčtovávajú.

3. Účtovníctvo

3.1 Účtovníctvo akciovej spoločnosti je spracovávané prostredníctvom účtovného softwaru BPCS. Automatizované a decentralizované je spracovávaný príjem a výdaj zásob v module INV – Skladové hospodárstvo, riadenie nákupu v module PUR, fakturácia v module BIL, hlavná kniha (účtovníctvo) v module CLD, nákladové účtovníctvo v module CST a zadávanie daňových sadzieb v module TAX. V BPCS sú ešte regionálne moduly: banka BNK, pokladňa POK, finančné zostavy FIN.

Deň uskutočnenia účtovného prípadu je prispôsobený vnútro podnikových pravidlám kolobehu účtovných dokladov a technickým možnostiam účtovného softwaru BPCS.

Účtovníctvo je spracovávané centralizovane pri účtovaní dodávateľských faktúr, bankových a pokladničných dokladov, vybraných odberateľských faktúr, zápočtov a postúpení a ostatných interných dokladov. Spoločnosť vedie vnútro podnikové účtovníctvo. Sledovanie hospodárenia stredísk je zabezpečené tiež cez BPCS.

Pre evidenciu DNHM a DHM používa účtovná jednotka software WISP. Pre výpočty mzdových údajov používa účtovná jednotka software NUGGET.

4. Druhy nákladov

4.1 Náklady predstavujú kategóriu vstupov hospodárskych prostriedkov a práce do hospodárskeho procesu, ktorého výsledkom je určitý výkon.

4.2 V účtovníctve sledovanie nákladov a výnosov je zabezpečené tak, že ich možno získať a kontrolovať z hľadiska ich hlavných funkcií, t.j.:

- a) podľa druhov, osobitne vnútropodnikových,
- b) podľa okruhov zodpovednosti (stredísk),
- c) podľa položiek kalkulácie – kalkulačné hľadisko.

4.3 Náklady sú definované piatimi základnými charakteristikami:

- a) podľa charakteru spotreby (spotreba materiálu, náklady na opravy, osobné náklady a pod.) sú náklady primárne členené do nákladových druhov, ktorých kompletný rozsah určuje účtovná osnova,
- b) podľa vzťahu ku stredisku na prvotné a druhotné náklady:
 - prvotné (externé, primárne) náklady sú také náklady, ktoré prvotne vstupujú do finančného účtovníctva a pre spoločnosť predstavujú potrebu finančných zdrojov,
 - druhotné náklady (interné, sekundárne) sú také náklady, ktoré predstavujú peňažný ekvivalent spotreby vnútropodnikových výkonov, t.j. výkonov, ktoré spoločnosť uskutočňuje a spotrebúva vo vnútri (vnútropodnikové zúčtovanie nákladov). Členenie druhotných nákladov musí umožňovať jednoznačné oddelenie vnútropodnikových výkonov uskutočňovaných vo vnútri podniku.
- c) podľa vzťahu k objektu kalkulácie na priame a nepriame náklady:
 - priame náklady je možné priradiť bezprostredne objektu kalkulácie a môžu mať vzťah buď k jednotlivému objektu kalkulácie (kalkulačná jednica) alebo k určitému množstvu objektov kalkulácie:
 - ca) priame normované náklady so vzťahom ku kalkulačnej jednici produktu – jednicové náklady (napr. suroviny, energie ...),
 - cb) priame náklady so vzťahom k určitému množstvu kalkulačných jedníc (napr. dopravné, clo atď.).
 - nepriame náklady nie je možné priradiť k jednotlivým objektom kalkulácie bezprostredne, a to hlavne preto, že sú vynakladané spoločne pre viac objektov kalkulácie. Na jednotlivé objekty kalkulácie sa musia preto rozvrhovať pri uplatňovaní zodpovedajúcich postupov z jednotlivých stredísk na základe špecifikovaných vzťažných veličín. Nákladový príspevok sa rovná súčinu kalkulačnej sadzby hlavného nákladového strediska a hodnoty vzťažnej veličiny odovzdanej hlavným nákladovým strediskom konkrétnemu produktu.
- d) podľa chovania pri zmenách objemu výkonov na variabilné a fixné:
 - variabilné náklady sú náklady závislé na zmenách výkonov stredísk, ich celková hodnota sa mení s množstvom realizovaných činností, resp. výkonov. Variabilné náklady sa môžu meniť buď v rovnakom pomere ako výkony (proporcionálne náklady), alebo rýchlejšie ako výkony (progresívne náklady), poprípade pomalšie než výkony (degresívne náklady). Priame náklady sú vždy plne variabilné, u nepriamych variabilných nákladoch môžeme určiť mieru variability, ktorá vyjadruje objem nákladov na jednotku výkonu.
 - fixné náklady vznikajú vždy v rovnakej výške bez ohľadu na veľkosť výkonu.
- e) podľa vzťahu k objektu kalkulácie na kalkulovateľné a nekalkulovateľné náklady:
 - kalkulovateľné náklady sú všetky náklady, ktoré majú vzťah k procesu poskytovania výrobkov a služieb (objektom kalkulácie) a boli bezprostredne vyvolané pôsobením prostriedkov, ktoré sú pre proces nevyhnutné,
 - nekalkulovateľné náklady nie sú bezprostredne nutné k zaisteniu poskytovaných výrobkov a služieb, tzn. ovplyvňujú iba výsledok hospodárenia spoločnosti ako celku, nie však jednotlivú kalkuláciu a nevchádzajú do kalkulácie nákladov. Ide spravidla o štyri základné skupiny nákladov:

- ea) nevýrobné náklady vo svojom finančnom vyjadrení, ktoré nie sú v žiadnom vecnom vzťahu k objektu kalkulácie v danom období (straty z finančných investícií, zostatková cena likvidovaného nevýrobného DIHM, náklady na predaný materiál),
- eb) náklady, ktoré síce súvisia s uskutočňovanými výkonmi, ale prejavujú sa v inom období (náhrada škôd z minulých období, zostatková cena likvidovaného výrobného DLHM, tvorba rezerv a pod.),
- ec) mimoriadne náklady, ktoré síce môžu súvisieť s uskutočňovanými výkonmi, ale vznikajú nepravidelne a príležitostne (škody zo živelných pohrôm, platené sankcie a pod.),
- ed) položky, ktoré vo finančnom účtovníctve odčerpávajú vyprodukované vlastné imanie, a sú uhrádzané z hrubého výsledku hospodárenia pred zdanením (daň z príjmu).

5. Kalkulácie

5.1 Predmetom kalkulácie je výkon (obchodný prípad, výrobok, služba, interná objednávka), na ktorý je účelné zostavovať kalkuláciu nákladov. V podniku sa zostavujú kalkulácie nákladov na nasledujúce skupiny objektov kalkulácie:

- výrobky, polotovary, vedľajšie výrobky,
- energie (interné objednávky),
- tovar,
- služby.

5.2 V akciovej spoločnosti sú pravidelne zostavované plánové a výsledné kalkulácie nákladov na báze úplných a variabilných nákladov.

5.3 Z hľadiska časového priebehu sa zostavujú kalkulácie:

- a) Plánová kalkulácia – stanoví úroveň vlastných nákladov výroby a ostatných kalkulačných položiek, ktoré sa majú dosiahnuť v plánovanom období u konkrétneho výrobku. Je zostavovaná pre potreby finančného účtovníctva, resp. pre potreby vnútro podnikového účtovníctva. Plánové kalkulácie spracováva raz ročne odbor kontrolingu ekonomického úseku. Plánové kalkulácie sú neoddeliteľnou súčasťou ročného plánu a majú bezprostrednú nadväznosť na obchodno finančný plán.
- b) Operatívna kalkulácia – zostavuje sa v priebehu roka príležitostne v závislosti na vývoji cien hlavných surovín a energií, resp. na výrobky. Spracováva ju odbor kontrolingu.
- c) Výsledná kalkulácia – zisťuje skutočnú úroveň vlastných nákladov výroby a ostatných kalkulačných položiek u konkrétneho výrobku. Výsledné kalkulácie spracováva mesačne odbor kontrolingu.

6. Rozpočty

6.1 Po schválení základných cieľov podniku v Obchodno finančnom pláne, je tento rozpísaný na jednotlivé interné organizačné jednotky, a v rámci nich na jednotlivé prevádzky a strediská. Neoddeliteľnou súčasťou rozpočtov výrobných závodov a obslužných odborov sú kalkulácie.

6.2 Rozpočty sú pre odbory a úseky záväzným ročným plánom a sú podkladom pre stanovenie ukazovateľov osobnej hmotnej zainteresovanosti.

7. Vybrané postupy účtovania

7.1 Dlhodobý nehmotný majetok DLNM

Limity pre zaradenie majetku do DLNM sú: doba použiteľnosti dlhšia ako jeden rok, obstarávacia cena, reprodukčná obstarávacia cena, vlastné náklady vrátane nepriamych na výrobu alebo inú činnosť vyššie ako 1 660 EUR.

7.1.1 Drobný nehmotný majetok tvoria zložky majetku, ktorých ocenenie je 1.660 EUR a nižšie v jednotlivých prípadoch a pri výdaji do používania sa na 100 % odpíšu do nákladov na Ostatné služby. Evidujú sa v operatívnej evidencii (mimo podsúvahovej evidencie).

7.2 Dlhodobý hmotný majetok DLHM

DLHM odpisovaný - limity pre zaradenie do DLHM sú: doba použiteľnosti dlhšia ako jeden rok, obstarávacia cena, reprodukčná obstarávacia cena, vlastné náklady vrátane nepriamych na výrobu alebo inú činnosť sú vyššie ako 996 EUR, výnimku tvoria stavby, byty a nebytové priestory pri ktorých sa nesleduje limitovaná vstupná cena.

Obstaranie počítačov (nie doplnkov) sa posudzuje ako súbor predmetov, tj. monitor, pamäťová jednotka, klávesnica, myš a tlačiareň.

Ostatný dlhodobý hmotný majetok odpisovaný zahŕňa katalyzátory a technické zhodnotenie cudzieho majetku.

DLHM neodpisovaný zahŕňa pozemky a umelecké diela.

7.2.1 Evidencia a účtovanie drobného hmotného majetku. DHM s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok a s limitovanou vstupnou cenou sa považuje za materiál a pri nákupe sa účtuje priamo do spotreby.

7.2.2 Technické zhodnotenie dlhodobého hmotného a dlhodobého nehmotného majetku je výdavkom a o jeho hodnotu sa zvyšuje ocenenie dlhodobého hmotného majetku, resp. dlhodobého nehmotného majetku, ak suma výdavkov pri jednotlivom majetku prevýši limitovanú vstupnú cenu Sk v úhrne za účtovné obdobie, a to bez ohľadu na to, či technické zhodnotenie je vykonané na vlastnom majetku alebo na majetku, ktorý má spoločnosť v užívaní a či majetok je alebo nie je v plnej výške odpísaný. Odpisuje sa v rovnakej odpisovej skupine, do ktorej bol zaradený pôvodný majetok.

V prípade, že technické zhodnotenie dlhodobého nehmotného a hmotného majetku nespĺňa stanovený limit, spoločnosť ho považuje za náklad na hospodársku činnosť a účtuje ho v prípade dlhodobého nehmotného majetku na účet 518 – Ostatné služby a v prípade dlhodobého hmotného majetku na účet 511 – Opravy a udržiavanie.

7.3 Odpisovanie majetku a odpisový plán

Odpisový plán sa zostavuje ročne, pričom sa vychádza zo zásady, že každý evidovaný dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok (evidovaný je na nákladovom stredisku) odpisovaný má určený spôsob odpisovania stanovený v odpisovom pláne. Odpisovať sa začne v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bol majetok zaradený do užívania.

Dlhodobý hmotný majetok sa odpisuje rovnomerne. V nadväznosti na predpokladanú dobu životnosti majetku dobu odpisovania novozaradovaného majetku navrhne príslušný vedúci odboru investičnej výstavby a odsúhlasí vedúci odboru hlavného účtovníka v zmysle odpisového plánu. Súčasťou odpisového plánu je aj technické zhodnotenie majetku (modernizácia, rekonštrukcia, nadstavba, prístavba, stavebné úpravy a pod.).

Odôvodnenie:

Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, odboru strategických analýz (ďalej len „úrad“) bol dňa 19.10.2012 doručený a zaevidovaný pod číslom 30262/2012/BA návrh pravidiel pre rozvrhovanie aktív a pasív, nákladov a výnosov pre účely vedenia oddelenej evidencie spoločnosti Biotika a.s.

Podľa § 15 ods. 2 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach (ďalej len „zákon o regulácii“) konanie o vecnej regulácii začalo na návrh spoločnosti Biotika a.s.

Podľa § 15 ods. 3 zákona o regulácii účastníkom konania vo veci schvaľovania pravidiel pre rozvrhovanie aktív a pasív, nákladov a výnosov je navrhovateľ - spoločnosť Biotika a.s.

Zákon o regulácii v ustanovení § 13 ods. 2 písm. d) upravuje pôsobnosť úradu vo veci schvaľovania pravidiel pre rozvrhovanie aktív a pasív, nákladov a výnosov.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v záujme zabránenia vzniku diskriminácie a krížových dotácií sú výrobca elektriny, výrobca plynu, prevádzkovateľ prenosovej sústavy, prevádzkovateľ distribučnej sústavy, prevádzkovateľ prepravnej siete, prevádzkovateľ distribučnej siete prevádzkovateľ zásobníka podľa uvedeného paragrafu povinní viesť oddelenú evidenciu skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, oddelenú evidenciu o nákladoch, výnosoch, aktívach, pasívach, a určiť pravidlá na rozvrhovanie aktív, pasív, nákladov, výnosov a určiť pravidlá na odpisovanie samostatne za každú jednu z činností, ktorú vykonáva v rámci podnikania.

Úrad po preskúmaní predloženého návrhu pravidiel na rozvrhovanie aktív, pasív, nákladov, výnosov spoločnosťou Biotika a.s. schválil v takom znení, ako ho predložila a ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie. Odvolanie treba podať na Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor strategických analýz, ul. Pavla Mudroňa 45, 036 01 Martin, a to v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Ing. Ivan Zachar
riaditeľ odboru strategických analýz

Rozhodnutie sa doručí:

Biotika a.s., Slovenská Ľupča 566, 976 13 Slovenská Ľupča